

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 30.8.2013
COM(2013) 611 final

2013/0297 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 91/2003 av den 16 december 2002 om järnvägstransportstatistik vad gäller insamling av uppgifter om gods, passagerare och olyckor

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Det främsta målet för Europeiska unionens transportpolitik är att upprätta en inre marknad genom att utforma gemensamma politiska insatser för att främja en stark konkurrenskraft och en harmonisk, välavvägd och hållbar utveckling av näringslivet. Att bygga upp en verklig inre marknad är en förutsättning för att vitalisera järnvägssektorn och kommer att bidra till att göra godsfrakt och passagerartrafik på järnväg konkurrenskraftigare och attraktivare och på så sätt öka deras andel av transporterna.

Europeiska kommissionen antog 2011 vitboken *Färdplan för ett gemensamt europeiskt transportområde – ett konkurrenskraftigt och resurseffektivt transportsystem* med 40 konkreta initiativ för nästa årtionde i avsikt att bygga upp ett konkurrenskraftigt transportsystem som ökar rörligheten, undanröjer hinder på viktiga områden och bidrar till tillväxt och sysselsättning. Samtidigt ska förslagen drastiskt minska Europas beroende av importerad olja och minska koldioxidutsläppen i transportsektorn med 60% till 2050. Enligt vitboken är en förutsättning för att inrätta ett gemensamt europeiskt transportområde att det skapas ett gemensamt europeiskt *järnvägsområde*. Det kan ske genom att man slutför liberaliseringen av marknaderna, vilket inbegriper att Europeiska järnvägsbyrån får utökade uppgifter inom järnvägssäkerhet för att bl.a. övervaka nationella säkerhetsåtgärder och verka för en successiv harmonisering av dem.

Tillgången till utförlig, aktuell statistik över järnvägstransporter blir allt viktigare med tanke på det ökande intresset för evidensbaserat beslutsfattande inom kommissionen och behovet av att övervaka framstegen mot målen i vitboken.

Eurostats statistik över järnvägstrafik bygger främst på Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 91/2003 av den 16 december 2002, kommissionens förordning (EG) nr 1192/2003 och kommissionens förordning (EG) nr 332/2007. Dessa förordningar omfattar passagerartrafik och godsfrakt på järnväg samt järnvägssäkerhet.

Kommissionen behöver statistik om transporter av gods och passagerare på järnväg för att övervaka och utveckla den gemensamma transportpolitiken.

Utförlig statistik över järnvägstransporter av gods och passagerare och uppgifter om intermodalitet krävs för att övervaka målen i vitboken.

Förenklad rapportering för gods och passagerare innebär att bara aggregerade uppgifter läggs fram (summa fraktat gods efter godsslag samt summa befordrade passagerare). Det finns inga detaljerade uppdelningar av bl.a. följande: påstigningsland/lastningsland och avstigningsland/lossningsland; gods transporterat i intermodala transportenheter efter transporttyp och typ av transportenhet; fraktat gods efter kategori av farligt gods; antal lastade intermodala transportenheter som fraktas efter transporttyp och typ av transportenhet.

Olyckor har fått hög prioritet i EU:s transportpolitik tillsammans med andra oönskade bieffekter av transporter: trängsel, föroreningar, buller och koldioxidutsläpp. Därför är det viktigt att samla in och sprida uppgifter om olyckor, dödsfall, allvarliga personskador samt miljöskador (genom läckage av farligt gods) för alla transportsätt: väg, järnväg, inre vattenvägar, sjöfart och luftfart.

Hittills har uppgifter om järnvägsolyckor samlats in enligt förordning (EG) nr 91/2003 om järnvägstransportstatistik, men de samlas också in av Europeiska järnvägsbyrån (ERA) enligt statistikbilagan till direktiv 2009/149/EG om järnvägssäkerhet.

Enligt kravet att officiell statistik bör vara relevant, dvs. tillfredsställa de nuvarande och de potentiella användarnas behov, ändras enligt förslaget den nuvarande rättsliga grunden, medan kraven på uppgiftslämnande förenklas.

Avvägningen mellan användarnas behov och bördan på uppgiftslämnare och nationella statistikbyråer har också beaktats.

En teknisk bedömning av de uppgifter som samlas in enligt EU-rätten om statistik över järnvägstrafik och av spridningspolitiken har utförts på EU-nivå, så att tänkbara tekniska lösningar kan läggas fram för att i möjligaste mån förenkla de olika arbetsmoment som krävs för sammanställning av statistiken, samtidigt som slutprodukten fortfarande ska överensstämja med användarnas behov nu och i framtiden.

Syftet med detta förslag är alltså att ändra förordning (EG) nr 91/2003 för att uppdatera, förenkla och optimera de gällande reglerna för EU-statistik om järnvägstrafik och anpassa den till de nya institutionella förhållandena.

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

I början av 2010 fick en arbetsgrupp för järnvägstransportstatistik i uppdrag att utföra en teknisk analys av de befintliga reglerna om insamling och spridning av uppgifter. Arbetsgruppens medlemmar var alla experter med särskild kunskap om befintlig lagstiftning, de nationella systemen för insamling och sammanställning av järnvägstransportstatistik samt järnvägstrafikens utveckling.

Arbetsgruppen lade fram ett förslag till förenkling av förordning (EG) nr 91/2003. Förslaget torde leda till minskad börda på medlemsstater och uppgiftslämnare utan nämnvärt sänkt kvalitet på statistiken om transport av passagerare och gods på järnväg och samtidigt göra det möjligt att sprida aktuellare uppgifter om passagerartrafik.

De tekniska aspekterna av förslaget har dryftats med uppgiftslämnare och användare i arbetsgrupperna för järnvägstransportstatistik och samordningsgruppen för transportstatistik inom ramen för det europeiska statistiksystemet. Kommissionens generaldirektorat för transport och rörlighet har också tillfrågats.

Förslaget är resultatet av ingående förhandlingar med alla berörda parter.

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

Förslaget innehåller följande ändringar:

1. Statistik över persontransporter

I enlighet med bilagorna C och D till förordning (EG) nr 91/2003 om järnvägstransportstatistik ska länderna för närvarande lämna årsstatistik över persontransporter enligt detaljerad eller förenklad rapportering. Det sätt som statistik över persontransporter nu sprids på anses tvetydigt och inkonsekvent eftersom tidsfristerna för uppgiftslämnande är olika för förenklad och detaljerad rapportering. Några av de preliminära uppgifterna (tabellerna C1 och C2) och de valfria

uppgifterna (tabell C1, passagerarkilometer) för persontransporter ska lämnas inom samma tidsfrist som de förenklade uppgifterna, dvs. senast åtta månader efter referensperiodens slut.

Enligt förslaget ska bilaga D (förenklad rapportering) och de preliminära tabellerna C1 och C2 i bilaga C utgå, och tidsfristen för överföring av slutliga passageraruppgifter ska minska från 14 månader till 8 månader efter referensperiodens slut. Uppgifterna blir alltså tillgängliga snabbare.

2. Godstransporter

För konsekvensens skull föreslås också att bilaga B (förenklad rapportering) utgår.

3. Ny bilaga

Eftersom det är tänkt att det nuvarande upplägget med förenklad rapportering ska avskaffas blir medlemsstaterna i stället skyldiga att för de minsta företagen under de angivna trösklarna rapportera ett totalvärde för de aggregerade indikatorerna i bilaga L.

4. Olyckor

Eftersom uppgifter om olyckor också samlas in av Europeiska järnvägsbyrån föreslås att bilaga H (statistik över olyckor) utgår.

5. Bilaga I

Eftersom begreppet ”förenklad rapportering” avskaffas är det tänkt att denna bilaga också ska utgå, eftersom den för närvarande bara används för att kontrollera täckningen mellan förenklad och detaljerad rapportering i förhållande till företagens totala järnvägsverksamhet.

6. Trösklar

För närvarande uttrycks trösklarna i tonkilometer och passagerarkilometer, dvs. produkten av antal ton gods eller antal passagerare som transporteras och tillryggalagd sträcka i kilometer.

Eftersom betydande järnvägsverksamhet i vissa medlemsstater bara rör korta sträckor, föreslås att trösklarna ska sänkas för både gods och passagerare så att så få viktiga uppgifter som möjligt försvinner. Av samma anledning föreslås en dubbel tröskel för antal transporterade ton och tonkilometer för gods.

7. Transitering

Av harmoniseringsskäl föreslås att uppgifter från järnvägsfraktsedeln (om sådan finns) används när förvaltningsuppgifter tjänar som källa.

8. När Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll

av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter¹ antogs åtog sig kommissionen² att se över rättsakter som innehåller hänvisningar till det föreskrivande förfarandet med kontroll och anpassa dem till det nya fördraget.

9. Slutligen beaktas i förslaget till ändring av förordning (EG) nr 91/2003 de justeringar som behövs på grund av det nya fördraget om Europeiska unionens funktionssätt i fråga om tilldelning av delegerade befogenheter och genomförandebefogenheter till kommissionen. I fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *fördraget*) skiljer man på befogenheter som delegerats till kommissionen att anta icke-lagstiftningsakter med allmän räckvidd för att komplettera eller ändra vissa icke-väsentliga delar av en lagstiftningsakt enligt artikel 290.1 i fördraget (delegerade akter) respektive befogenheter som tilldelats kommissionen att anta enhetliga villkor för genomförande av rättsligt bindande unionsrättsakter enligt artikel 291.2 i fördraget (genomförandeakter).

4. BUDGETKONSEKVENSER

Förslaget påverkar inte unionens budget.

5. ÖVRIGT

Om förslaget antas innebär det inte att någon befintlig lagstiftning upphävs.

¹ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

² EUT L 55, 28.2.2011, s. 19.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 91/2003 av den 16 december 2002 om järnvägstransportstatistik vad gäller insamling av uppgifter om gods, passagerare och olyckor

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 338.1,
med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,
efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,
i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och
av följande skäl:

- (1) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 91/2003 av den 16 december 2002 om järnvägstransportstatistik³ fastställs en gemensam ram för produktion, överföring, kontroll och spridning av jämförbar järnvägstransportstatistik i unionen.
- (2) Statistik om transporter av gods och passagerare på järnväg behövs för att kommissionen ska kunna övervaka och utveckla både den gemensamma transportpolitiken och de transportpolitiska inslagen i regionalpolitiken och politiken för transeuropeiska nät.
- (3) Statistik om järnvägssäkerhet behövs också för att kommissionen ska kunna utarbeta och övervaka unionsinsatser på transportsäkerhetens område. Europeiska järnvägsbyrån samlar in uppgifter om olyckor enligt statistikbilagan till Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/49/EG av den 29 april 2004 om säkerhet på gemenskapens järnvägar vad gäller gemensamma säkerhetsindikatorer och gemensamma metoder för beräkning av olyckornas kostnader.
- (4) De flesta medlemsstater som lämnar passageraruppgifter till kommissionen (Eurostat) enligt förordning (EG) nr 91/2003 har regelbundet lämnat samma uppgifter i både de preliminära och slutliga omgångarna.
- (5) När europeisk statistik produceras bör det göras en avvägning mellan användarnas behov och belastningen på uppgiftslämnarna.

³ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 91/2003 av den 16 december 2002 om järnvägstransportstatistik, EGT L 14, 21.1.2003, s. 1.

- (6) Eurostat har utfört en teknisk analys av befintliga uppgifter om järnvägar som samlas in enligt unionslagstiftningen och av spridningspolicyn inom sina arbetsgrupper för järnvägstransportstatistik, i syfte att i möjligaste mån förenkla de arbetsmoment som krävs för produktion av statistiken och samtidigt se till att slutprodukten överensstämmer med användarnas behov nu och i framtiden.
- (7) Kommissionen nämner i sin rapport till Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av förordning (EG) nr 91/2003 att den långsiktiga utvecklingen antagligen kommer att medföra att de uppgifter som i dag samlas in enligt förordningen utgår eller förenklas, och att avsikten är att förkorta tiden för överföring av årsuppgifter om järnvägspassagerare.
- (8) Genom förordning (EG) nr 91/2003 ges kommissionen befogenheter att genomföra några av förordningens bestämmelser. I och med att fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (nedan kallat *fördraget*) antagits behöver de befogenheter som kommissionen tilldelats enligt förordningen anpassas till artiklarna 290 och 291 i fördraget.
- (9) I syfte att ta hänsyn till utvecklingen i medlemsstaterna och samtidigt bibehålla insamlingen av harmoniserade uppgifter om järnvägar i hela unionen och bevara den höga kvaliteten på medlemsstaternas uppgifter, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i fördraget delegeras till kommissionen med avseende på anpassning av definitioner, trösklar för rapportering, bilagornas innehåll och specifikationer för de uppgifter som ska lämnas.
- (10) Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. Kommissionen bör, då den förbereder och utarbetar delegerade akter, se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (11) Kommissionen bör se till att de delegerade akterna inte medför någon betydande ytterligare administrativ börda för medlemsstaterna eller uppgiftslämnarna.
- (12) För att säkerställa enhetliga villkor för genomförandet av förordning (EG) nr 91/2003 bör kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter vad gäller angivelse av de uppgifter som ska lämnas för rapporterna om kvalitet och resultatens jämförbarhet. Dessa befogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter⁴.
- (13) Kommittén för det europeiska statistiksystemet har rådfrågats.
- (14) Förordning (EG) nr 91/2003 bör därför ändras i enlighet med detta.

⁴ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 91/2003 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 3 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska leden 24–30 utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 10 för att anpassa definitionerna i punkt 1 och införa kompletterande definitioner när så krävs för att ta hänsyn till utveckling som föranleder att en viss teknisk detaljgrad definieras för att garantera harmoniserad statistik.”

2. Artikel 4 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska leden b, d och h utgå.

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Medlemsstaterna ska enligt bilagorna A och C rapportera uppgifter för företag

a) vars totala godstransportvolym är minst 200 miljoner tonkilometer eller minst 500 000 ton,

b) vars totala persontransportvolym är minst 100 miljoner passagerarkilometer.

c) Rapportering enligt bilaga A och bilaga C är valfri under dessa trösklar.”

c) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. I bilaga L ska medlemsstaterna tillhandahålla totala uppgifter för företag under den tröskel som avses i punkt 2, om dessa uppgifter inte rapporteras enligt bilagorna A och C, i enlighet med bilaga L.”

d) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter enligt artikel 10 för att anpassa innehållet i bilagorna och trösklarna för rapportering enligt punkterna 1 och 3, för att ta hänsyn till den ekonomiska och tekniska utvecklingen.”

e) Följande punkt ska läggas till som punkt 6:

”6. När kommissionen utövar sina befogenheter enligt detta stycke ska den se till att de delegerade akterna inte medför någon betydande ytterligare administrativ börda på medlemsstaterna eller uppgiftslämnarna.”

3. Artikel 5.2 b ska ersättas med följande:

”b) Administrativa uppgifter, inklusive uppgifter som insamlats av tillsynsmyndigheter, särskilt uppgifter från järnvägsfraktsedeln om sådan finns.”

4 Artikel 7 ska ersättas med följande:

”Artikel 7

Spridning

Statistik som grundar sig på de uppgifter som anges i bilagorna A, C, E, F, G och L ska spridas av kommissionen (Eurostat).”

5. I artikel 8 ska följande punkter läggas till som punkterna 3 och 4:

”3. Vid tillämpningen av den här förordningen är de kvalitetskriterier som ska tillämpas på uppgifter som ska överlämnas de som avses i artikel 12.1 i förordning (EG) nr 223/2009.

4. Kommission ska i genomförandeakter fastställa element i de standardiserade kvalitetsrapporterna som rör formkrav, struktur, tidsintervall och jämförbarhet. Dessa genomförandeakter ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 11.”

6. Artikel 9 ska utgå.

7. Artikel 10 ska ersättas med följande:

”Artikel 10

Delegeringens utövande

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.
2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 3.2 och 4.5 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den [*Publications office: please insert the exact date of the entry into force of the amending Regulation*].
3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 3.2 och 4.5 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.
4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.
5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 3.2 och 4.5 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs

Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

8. Artikel 11 ska ersättas med följande:

”Artikel 11

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av kommittén för det europeiska statistiksystemet, som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 223/2009 av den 11 mars 2009 om europeisk statistik. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter.
2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas.”

9. Artikel 12 ska utgå.

10. Bilagorna B, D, H och I ska utgå.

11. Bilaga C ska ersättas enligt bilagan till den här förordningen.

12. Bilaga L ska läggas till enligt bilagan till den här förordningen.

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande

BILAGA

”Bilaga C

ÅRSSTATISTIK ÖVER PERSONTRANSPORTER – DETALJERAD RAPPORTERING	
Lista över variabler och måttenheter	Transporterade passagerare i: – antal passagerare, – passagerarkilometer Persontågstrafik i: – tågkilometer
Referensperiod	År
Frekvens	Varje år
Lista över tabeller med indelning för varje tabell	Tabell C3: transporterade passagerare, efter transporttyp Tabell C4: transporterade internationella passagerare, efter land för påstigning och land för avstigning Tabell C5: persontågstrafik
Sista datum för överföring av uppgifter	Åtta månader efter det att referensperioden gått ut.
Första referensperiod	2012
Kommentarer	1. Transporttyp indelas enligt följande: – nationell – internationell 2. När det gäller tabellerna C3 och C4 ska medlemsstaterna lämna in slutliga konsoliderade uppgifter som inkluderar uppgifter över biljettförsäljning utanför det uppgiftslämnande landet. Denna information får inhämtas antingen direkt från de nationella myndigheterna i andra länder eller genom internationella ersättningsarrangemang för biljetter.”

”Bilaga L

Tabell L.1

JÄRNVÄGSVERKSAMHET I FRÅGA OM GODSTRANSPORT	
Lista över variabler och måttenheter	Transporterat gods i: - antal ton - antal tonkilometer Godstågstrafik i: - antal tågakilometer
Referensperiod	Ett år
Frekvens	Varje år
Sista datum för överföring av uppgifter	Fem månader efter det att referensperioden gått ut
Första referensperiod	201X
Kommentarer	Endast för företag med en total volym av godstransport på mindre än 200 miljoner tonkilometer och mindre än 500 000 ton som inte rapporterar enligt bilaga A (detaljerad rapportering).

Tabell L.2

JÄRNVÄGSVERKSAMHET I FRÅGA OM PERSONTRANSPORT	
Lista över variabler och måttenheter	Transporterade passagerare i: - antal passagerare - antal passagerarkilometer Persontågstrafik i: - antal tågakilometer
Referensperiod	Ett år
Frekvens	Varje år
Sista datum för överföring av uppgifter	Åtta månader efter det att referensperioden gått ut.
Första referensperiod	201X
Kommentarer	Endast för företag med en total volym av persontransport på mindre än 100 miljoner passagerarkilometer som inte rapporterar enligt bilaga C (detaljerad rapportering).”